

Testin kantarlamak sheması 9 klas (olimpiada)

Nr s/s	Testin işleri	Kantarlamak kriteriyaları	Kantarlamak sheması	Ballar
I.	Verili tekstä analiz yapın.			
1.	Avtorun bakışına görä bizim ilk neetimiz, en paalı neetimiz nedir? Fikirinizi açıklayın. (4 cümlä)	Üürenicilerin bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal original tekst için; 1 bal gramatika kurallarını korumak için.	6 bal
2.	Neyä teklif eder avtor git-gidä şaşmaa? Sayıklayarak, cuvap verin.. (4 cümlä)	Üürenicilerin bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal original tekst için; 1 bal gramatika kurallarını korumak için.	6 bal
3.	Nasıl düşünärmış gençkenä avtor ana dili için? Siz dä şindi ölä mi düşünersiniz? Cuvabınızı argumentläyin. (4 cümlä)	Üürenicilerin bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal original tekst için; 1 bal gramatika kurallarını korumak için.	6 bal

4.	a) Teksttän üç artistik kolaylımı bulun da çıkarın, ne olduğunu belli edin.	zengin dildä - epitet paalı neetimiz- epitet almasınnar bizi gülmää – metafora etiştirmää başkasının fikirinä sözünü– metafora	1-är bal herbir artistik kolaylımı bulmak için hem onnarı dooru bellietmək için.	3 bal
	b) Birisinnän gagauz dili için kendi cümlelerinizi kurun.	<i>Başka örneklär dä olabilir.</i> Üreñicilerin bakışına görä.	1 bal dooru kurulu cümlä için. 1 bal gramatika kurallarını korumak için.	2 bal

II. Verili soruşlara cuvap verin.					
1.	Teksttän çıkarın birär laf birleşmesi: tamannıkçı _____ bellilikçi _____ hallıkçı _____	üüredelim uşakları - tamannıkçı ; ana dilimizdä – bellilikçi ; gagauzça lafetmä – hallıkçı .	1-är bal herbir dooru çıkarılmış laf birleşmesi için.	3 bal	
2.	Aşaada verili laflara bulun. sinonim. antonim:	sinonim: sözünü – lafını, uşak – evlad, ilk – birinci, aarif – akıllı, fikirinä – aklısına,	antonim: az – çok, fukaara – zengin, büük – küçük, var – yok, kaavi – yufka.	0,5 -är bal dooru sinonimnär için; 0,5 -är bal dooru antonimnär için; (0,5 bal çıkarılacak yanlışlık varsaydı).	5 bal
3.	Teksttän bulun da çıkarın: a) iki laf, neredä var vokal dönmesi, halını belli edin.	dedelerimizin – S.h. sölemeklerini – G.h. sözlükleri – T.h. <i>Başka örneklär dä olabilir.</i>	1-är bal herbir dooru çıkarılmış laf için;	2 bal	
	b) iki laf, neredä var konson dönmesi, temel formasına koyun.	gider– git, lafedirkän - lafet aldadêrız - aldat <i>Başka örneklär dä olabilir.</i>	1-är bal herbir dooru çıkarılmış laf için;	2 bal	

4.	Verili lafa morfologiya analizini yapın: analarını-bobalarını	analarını-bobalarını – adlık (kimi?) I. Temel f. – ana-boba (kim?). II. Morf.nış.: cannı, adetçä, vok. bitän (1 hal.t.), ç.s., G.h.; S.f (III üz, ç.s.). III. Sint. funkt. üüredelim (kimi?) analarını- bobalarını.	1 bal lafin söz payını hem temel formasını dooru göstermek için; 2 bal morfologiya nışannarını dooru yazmak için; 1 bal sintaksis funktiyasını göstermek için. 0,5 bal çıkarılacak, yannışlık varsa.	4 bal
5.	Teksstän verili işliklerin morfologiya nışannarını yazın: (<i>zaman, üz, sayı</i>) demeyecez - şaşêrım –	demeyecez – mutlak gelecek I üz, ç.s. şaşêrım – şindiki zaman, I üz, b.s.; <i>Başka örneklär dä olabilir.</i>	1-ür bal herbir dooru çıkarılmış laf birleşmesi için.	2 bal
6.	Çizili cümleyä sintaksis analizini yapın. Biz demeyecez mi, ani aldadêrız kendi- kendimizi?	ader. işl. payc. baal. işl. ader. [<u>Biz demeyecez mi</u> ¹], (ani <u>aldadêrız kendi- kendimizi</u> ³)? (Soruş, duygusuz, baalayıcı dalı katlı cümlä: 1. baş, iki başpaylı, dar; 2. tamannıkçı dal cümlä, bir başpaylı, geniş.) -ne? → [_ =], (ani =)?	2 bal cümlä paylarını dooru belli etmek için; 2 bal söz paylarını dooru belli etmek için; 2 bal - cümleyä dooru analiz yapmak için; 1 bal shemayı dooru göstermek için;	7 bal
III.	Şiirä analiz yapın.			

1.	Kayılsınız mı, ani en önemni fikirini insan sade kendi dilindä söyleyebilir? Fikrinizi šiirdän sıracıklarının yardımınnan hem kendi laflarınızlan açıklayın. (3 cümlä)	Üürenicilerin bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal original tekst için; 1 bal gramatika kurallarını korumak için.	5 bal
2.	Neçin poet sayêr, ani gagauz dili “ana gibi üüsekli”? (2 cümlä)	Üürenicilerin bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal gramatika kurallarını korumak için.	3 bal
3.	“Rus dili – rusa, Gagauz dili – gagauza”. Açıklayın bu sıracıkların maanasını? (4 cümlä)	Üürenicilerin bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal gramatika kurallarını korumak için.	5 bal
4.	Bu iki yaratmayı ne birleştire? Fikrinizi açıklayın. (4 cümlä)	Üürenicilerin bakışına görä.	1-är bal herbir cümlä için; 1 bal original tekst için; 1 bal gramatika kurallarını korumak için.	6 bal
IV.	MİNİ-YARATMA			

<p>„Gagauz dilindä lafetmäk – herbirinin borcu...” temasına görä (1 sayfa) kendi fikrinizi açıklayın. Verili planı hesaba alın.</p>	<p><i>I. Temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı için:</i></p> <p>8 bal – dolu hem dooru temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için, logikayca dooru cümlelerin kurulması için;</p> <p>7 bal – temanın diil okadar dolu açıklaması var. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için;</p> <p>6 bal – temayı açıklayarken, az yannışlık var. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için;</p> <p>5 bal – temayı açıklayarken sözü yazıda diil bitnik (yok giriş osa çıkış). Cuvabın içindekilii diil sıkı baalı temaya (konuya);</p> <p>4 bal – kendi açıklamasında cuvaplar diildir uygun düzülü. Temanın içindekilii açıklamasında sade denemäk var;</p> <p>3bal - temayı yufka açıklamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı dolaşık verili;</p> <p>2 bal – temayı pek yufka açıklamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı pek yufka verili;</p> <p>1 bal – temayı (konuyu) açıklayamamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı yok.</p> <p>0 bal – temayı (konuyu) hiç açıklayamamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı hiç yok.</p> <p><i>II. Fikirini argumentlemäk, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini korumak için (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli):</i></p> <p>8 bal – temaya görä fikirini argumentli açıklêêr, dilin zebillii hem komunikativ kaliteleri doludan hem dooru kullanîêr;</p> <p>7 bal – kendi fikirini gözäl argumentli açıklêêr, dil zebilliini şıralı kullanêr, ama 1-2 yannışlık dilin komunikativ strukturalarında yapêr;</p> <p>6 bal – kendi fikir açıklamasında var şüpesi, neredä belli, ani üürenici yanîêr, dil zebilliini doludan kullanmêêr, lafların stil kullanmasında yannışlık var;</p> <p>5 bal – temaya görä argumentlerin sade bir-ikisi uyêr, dil zebilliini hiç kullanmêêr, cümlelerdä söz normalarında yannışlık var;</p> <p>4 bal – argumentleri yannış, ama verer, dil zebilliini kullanmêêr, hem sözleşmäk stillerini hiç bilmeer;</p> <p>3 bal – argumentleri yufka, dil zebilliini kullanmêêr hem sözleşmäk stillerini pek yufka biler;</p>	
--	---	--

	<p>2 bal – argumentleri pek yufka, dil zebilliini kullanmêêr hem sözleşmâk stillerini pek yufka biler;</p> <p>1 bal – temayı (konuyu) açıklayamamış, dil zebilliini kullanmêêr hem sözleşmâk stillerini bilmeer.</p> <p>0 bal – temayı (konuyu) hiç açıklayamamış, dil zebilliini hiç kullanmêêr hem sözleşmâk stillerini hiç bilmeer.</p> <p><i>III. Dooru literatura dilinin normalarını korumak için.</i></p> <p>8 bal – Dooru literatura dilinin normalarını korumak için, yannışlıksız yazılı iş için;</p> <p>7 bal – 2 orfografiya hem 2 sintaksis yannışlıkları olabilir;</p> <p>6 bal – 3- 4 orfografiya hem 2 sintaksis yannışlıkları olabilir;</p> <p>5 bal – 5-6 orfografiya hem 3 sintaksis yannışlıkları olabilir;</p> <p>4 bal – 7-8 orfografiya hem 4 sintaksis yannışlıkları olabilir;</p> <p>3 bal – 9-10 orfografiya hem 4 sintaksis yannışlıkları olabilir;</p> <p>2 bal – 11 orfografiya hem 4 sintaksis yannışlıkları olabilir;</p> <p>1 bal – 12 orfografiya hem 5 sintaksis yannışlıkları olabilir;</p> <p>0 bal – 13 orfografiya hem 5 sintaksis yannışlı.</p> <p><i>IV. Derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermâk için:</i></p> <p>6 bal – derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermâk hem argumentlemâk için;</p> <p>5 bal – derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermâk için, argumentlemesi var, ama bitkiyadan inandırılmadı;</p> <p>4 bal – kendi bakışını dolu göstermemiş, kişilik pozitiyası diil taman, argumetlemâk düşünceli diil;</p> <p>3 bal – kendi bakışını çok az göstermiş, pozitiyasını açıklayamamış,</p> <p>2 bal – kendi bakışını yufka göstermiş, pozitiyasını açıklayamamış, argumetleyâmemiş;</p> <p>1 bal – kendi bakışını açıklayamamış, pozitiyasını göstermemiş, argumentlemâk yok.</p> <p>0 bal – kendi bakışını hiç açıklayamamış, pozitiyasını hiç göstermemiş, argumentlemâk hiç yok</p> <p>8 bal – dolu hem dooru temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekili hem konunun baalantısı için, logikayca dooru cümlelerin kurulması için;</p>	
--	---	--

V.	<p>Yazın bir <i>bildirim</i>, ani Komrat kasabasında Ana Dili yortusu geçecek. (<i>data, saat, er, programa sizin bakışınıza görü</i>) Aşaadaki istedikleri hesaba alın: I. Janranın strukturasını koruyun. II. Situaşiyayı dooru kullanın. III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını koruyun.</p>	<p><i>I. Janranın strukturasını tamannamak için:</i> 3 bal – dolu hem dooru strukturanın tamannaması için; 2 bal – strukturanın tamannamasında 1-2 yanlışlık olabilir; 1 bal – strukturanın tamannamasında 3 yanlışlık olabilir; 0 bal - butürlü janranın strukturasını tamannaması yok.</p> <p><i>II. Situaşiyayı dooru kullanmak için.</i> 5 bal - situaşiyayı dooru hem dolu kullanmak için; 4 bal – situaşiyayı dolu göstermemiş, 1 şart kullanmamış; 3 bal – situaşiyayı dolu göstermemiş, 2 şart kullanmamış; 2 bal – situaşiyayı dolu göstermemiş, 3 şart kullanmamış; 1 bal – situaşiyayı pek yufka göstermiş; 0 bal – situaşiyayı göstermemiş, şartları kullanmamış;</p> <p><i>III. Dilin stilistikasını, gramatika kurallarını korumak için.</i> 2 bal – dooru dilin stilistikasını, gramatika kurallarını korumak için, yanlışlıksız yazılı iş için. 1 bal – dooru dilin stilistikasını, gramatika kurallarını korumak için, 2-3 yanlışlık olabilir; 0 bal – dilin stilistikasını dooru kullanmamış, yanlışlıklar çok var.</p>	<p>3 bal</p> <p>5 bal</p> <p>2 bal</p>
----	---	--	--

Toplam: 107 bal